

Postępowanie
w przypadku
urazu kręgosłupa

- obrzęk lub deformacja w przebiegu kręgosłupa;
- drętwienie lub brak czucia na tułowie poniżej poziomu złamania, wiotkość kończyn, brak możliwości wykonania ruchów;
- wolna akcja serca (poniżej 50 uderzeń na minutę);
- trudności w oddychaniu (uszkodzenie rdzenia kręgowego może powodować porażenie mięśni międzyżebrowych lub przepony);
- uszkodzenie zwieraczy – mimowolne oddanie moczu i stolca;
- gorąca i sucha skóra.

Postępowanie w przypadku urazu kręgosłupa

- Wezwij pomoc.
- Dokonaj podstawowej oceny stanu poszkodowanego oraz mechanizmów zdarzenia.

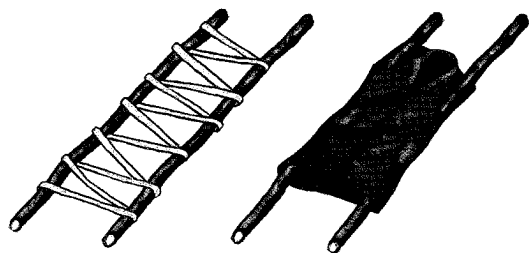

Ręczna stabilizacja odcinka szyjnego kręgosłupa oraz zakładanie kołnierza ortopedycznego

- Nie przemieszczaj poszkodowanego, u którego mógłby dojść do uszkodzenia kręgosłupa. Ruch mógłby doprowadzić do przemieszczenia się fragmentów odcinka kręgowego. Przenieść taką osobę można, tylko jeśli brak u niej podstawowych oznak życia lub istnieje niebezpieczeństwo w miejscu, w którym znajduje.
- Unieruchom odcinek szyjny kręgosłupa (np. własnymi kolanami, wałkami wykonanymi z odzieży).
- Zabezpiecz poszkodowanego termicznie i przez cały czas kontroluj jego funkcje życiowe.

Transport poszkodowanego

- W sytuacji konieczności transportu poszkodowanego ułóż go na twardym podłożu, np. deskach, skrzydłach drzwiowych, lub przenieś przy pomocy kilku osób – przynajmniej czterech. Jednak jeśli istnieje taka konieczność, a nie dysponujemy sprzętem, można przenieść poszkodowanego na prowizorycznych noszach wykonanych z dostępnych materiałów (np. fragmentów drzewa owiniętych kocem, ubraniami).
- Najlepiej przenosić poszkodowanego w bezpieczne miejsce w kilka osób. Jedną z nich powinna kierować akcją i wskazać, gdzie przetransportować poszkodowanego, biorąc pod uwagę jego stan i obrażenia. Jeśli sytuacja tego wymaga, należy stabilizować odcinek szyjny kręgosłupa osoby poszkodowanej, możliwie jak najmniej zmieniać jej pozycję.

Prowizoryczne nosze

- Okolice lędźwi, kolan i kostek wypełnij miękkimi tkaninami, a wzdłuż tułowia w celu stabilizacji ułóż zrolowane koce, kurtki lub inne przedmioty dostępne w miejscu zdarzenia.
- Najbezpieczniej do przenoszenia poszkodowanego jest deska ortopedyczna. Transportu poszkodowanego na desce ortopedycznej powinny dokonywać specjalistyczne służby.

Układanie poszkodowanego na nosze

Urazy kostno-stawowe

Układ kostno-stawowy jest systemem połączonych ze sobą kości i mięśniowym nadbudunkiem. Ciężar ciała i ruchy zależne od niego są przenoszone przez kości, które mają wagę ok. 10 kg.

Urazy kostno-stawowe (złamania, skręcenia), ale zawsze z uszkodzeniem tkanek, co zwiększa ryzyko pogłębienia urazu.

Złamania

Złamanie kości następuje, gdy siła działająca na kość jest większa niż jej wytrzymałość, występującego na granicy między zdrową kością z otoczeniem a uszkodzoną.

- **złamanie otwarte** – złamanie, w którym kość jest widoczna z zewnątrz, które mogą być widoczne rany.
- **złamanie zamknięte** – złamanie, w którym nie ma uszkodzenia kości z zewnątrz.

Skręcenie jest najczęstszym urazem kostno-stawowym. Polega na uszkodzeniu więzadeł, które gwałtownie rozciągają się, powodując narastający ból. Skręcenia występują w kostkach, nadgarstkach, łokciach, kolanach, nadgarstkach.

Zwichnięcie to powstanie uszkodzenia więzadeł, w którym powierzchnie stawowe utraciły ze sobą kontakt. Zwichnięcie może obejmować staw lub naderwanie torebki stawowej. Zwichnięcie obejmuje m.in. staw łokciowy, stawy paliczkowe.